

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор КОПНЗ «Буковинська Мала академія наук учнівської молоді»

Олена ДИКА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**комунального обласного позашкільного
навчального закладу**

**«Буковинська Мала академія наук
учнівської молоді»**

на 2024/2025 навчальний рік

Схвалено:

на засіданні педагогічної ради БМАНУМ
Протокол № 1 від «27» вересня 2024 р.

м. Чернівці, 2024

Освітня програма Буковинської Малої академії наук учнівської молоді (Далі – **БМАНУМ**) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та Положення про Малу академію наук.

Освітня програма – це комплекс компонентів, спланованих і організованих для здобуття слухачами БМАНУМ науково-дослідницької компетенції.

I. ВСТУП.

Комунальний обласний позашкільний навчальний заклад «Буковинська Мала академія наук учнівської молоді» (58029 м. Чернівці, вул. Сторожинецька, 62, тел. 03772-555-834, e-mail bmancv@gmail.com)

Місія БМАНУМ - формування науково-освітнього середовища за участю слухачів, науково-педагогічних та педагогічних працівників, оволодіння учнівською молоддю сучасними методиками і формами організації й проведення самостійних наукових досліджень, підготовка слухачів до написання та захисту науково-дослідницьких робіт.

Візія БМАНУМ - створення сучасного закладу позашкільної освіти з гнучкою системою роботи щодо залучення учнівської молоді закладів освіти області до написання науково-дослідницьких робіт для реалізації їх науково-дослідницьких нахилів, для формування базової дослідницької компетенції та створення умов для їх самовдосконалення та самореалізації.

Буковинська Мала академія наук учнівської молоді є відкритим простором для дітей і педагогів.

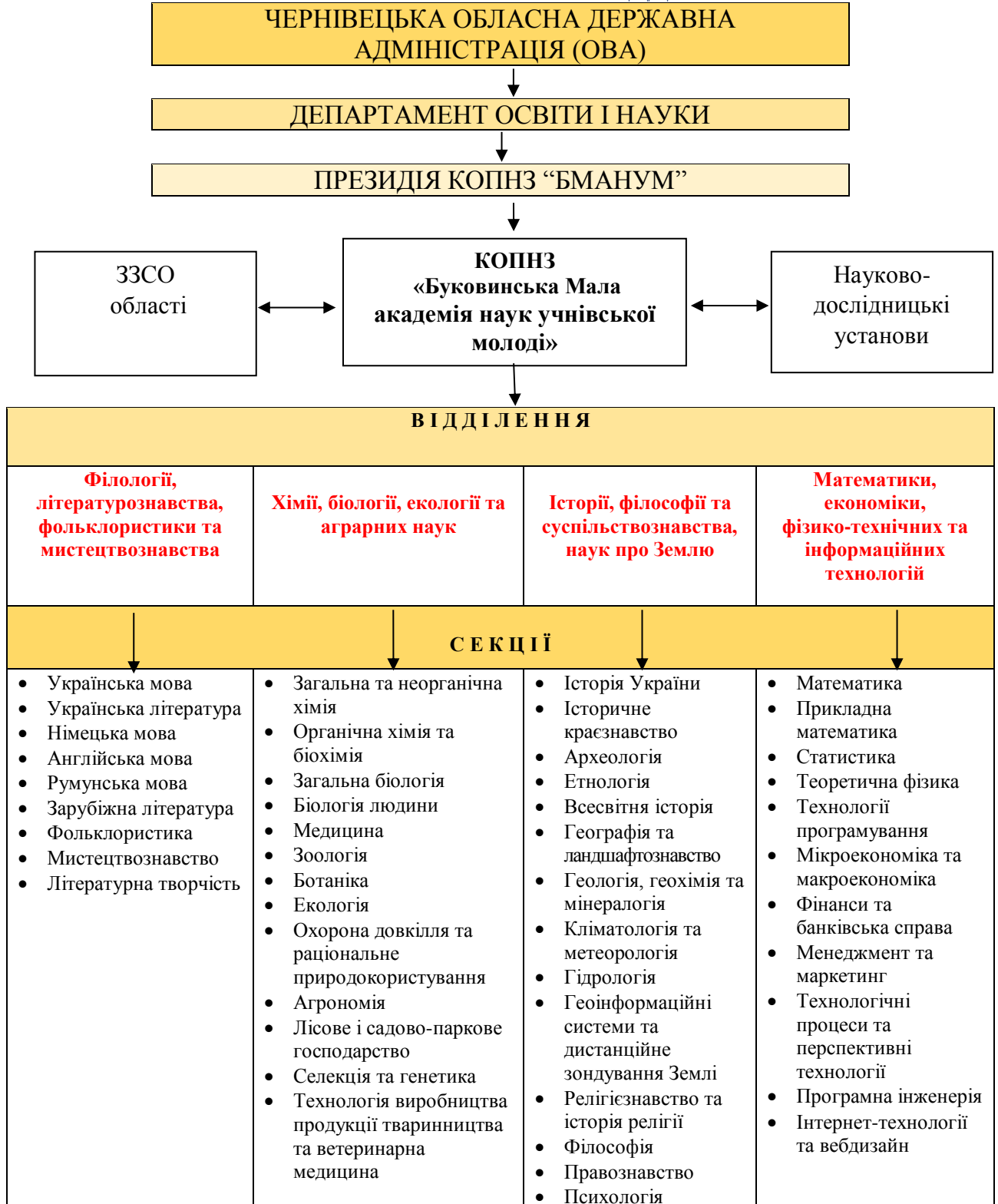
II. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основним завданням освітнього процесу БМАНУМ є:

- ✓ організація роботи з дослідницько-експериментального напрямку;
- ✓ виявлення, розвиток обдарованих учнів;
- ✓ залучення їх до науково-дослідницької, наукової, проєктної, винахідницької та пошукової діяльності;
- ✓ реалізація здібностей учнівської молоді;
- ✓ створення умов для їх активної подальшої творчої та наукової роботи;
- ✓ сприяння самовизначенню в майбутній професії;
- ✓ стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;
- ✓ формування в учнівської молоді навичок дослідницької роботи, уміння презентувати результати власних досліджень;
- ✓ виховання дослідницької культури слухачів на основі принципів академічної доброчесності;
- ✓ популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;
- ✓ залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;
- ✓ формування команд для участі в олімпіадах, конкурсах, турнірах тощо.

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В БМАНУМ

СТРУКТУРА НАУКОВИХ ВІДДІЛЕНЬ

Форми організації освітнього процесу в БМАНУМ

Освітній процес у БМАНУМ здійснюється диференційовано (відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей ви слухачів з урахуванням їх віку, психофізичних особливостей) з використанням різних організаційних форм роботи, визначених пунктом 15 Положення про позашкільний навчальний заклад: навчальні заняття, уроки, лекції, індивідуальні заняття, конференції, семінари, курси, навчально-тренувальні заняття, екскурсії, експедиційно-польові збори, практична робота в лабораторіях, лісопаркових господарствах, територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, на природі, а також з використанням інших форм, передбачених статутом БМАНУМ.

Групові заняття: очні, дистанційні; навчальні та тренувальні заняття; об'єднання груп для проведення конкурсів, конференцій, екскурсій, акцій, виставок тощо.

Індивідуальні заняття:

- ✓ конкурсна підготовка; консультації для слухачів, кандидатів у члени та дійсних членів БМАНУМ з науково-дослідницької, експериментальної, пошукової та винахідницької роботи;
- ✓ робота в архівах, бібліотеках, музеях;
- ✓ постановка експерименту, проведення дослідів, лабораторних досліджень, спостережень;
- ✓ обробка та узагальнення результатів пошуково-дослідницької роботи, комп'ютерна обробка спостережень;
- ✓ поглиблене вивчення окремих розділів наук;
- ✓ підготовка наукових статей;
- ✓ підготовка до участі в конкурсах, конференціях, проєктах, програмах дослідницького спрямування.

У канікулярний час БМАНУМ проводить роботу зі слухачами в різних організаційних формах: екскурсії, засідання учнівського самоврядування, конкурси, заняття, профільні літні школи тощо.

Як підсумок освітнього процесу проводиться змістовний відпочинок та оздоровлення, організовується обласна профільна наукова школа «Інтелект Буковини», літні профільні школи у форматі наукових пікніків, робота на навчально-дослідних земельних ділянках, територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, на локації музею науки, навчально-тренувальні збори, експедиційно-польові збори, а також використовуватись інші форми роботи, передбачені статутом БМАНУМ. Слухачі БМАНУМ можуть брати участь в профільних наукових школах МАН України та міжнародних наукових школах.

Режим роботи БМАНУМ. Заклад працює за семестровою системою та за розкладом занять, який затверджується двічі на рік та розміщується на офіційному сайті БМАНУМ.

Форми здобуття позашкільної освіти у БМАНУМ:

- ✓ очна;
- ✓ дистанційна;
- ✓ змішана.

IV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У БМАНУМ

Керівництво БМАНУМ здійснюється у відповідності до річного планування та Стратегії розвитку БМАНУМ.

Кадрове забезпечення БМАНУМ

Для організації виконання навчальних програм у Буковинській Малій академії наук учнівської молоді у 2024/2025 навчальному році залучено 105 педагогічних та науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Буковинського державного медичного університету та ЗЗСО області та міста. З них: докторів наук – 5, кандидатів наук – 51, викладачів – 49. Частка викладачів з науковим ступенем складає 53,3 %. В розрізі відділень структура кадрового складу подана в таблиці:

Відділення	Кількість докторів наук	Кількість кандидатів наук	Кількість викладачів	Всього по відділенню
Відділення біології, хімії, екології та аграрних наук	2	22	12	36
Відділення мовознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	1	10	13	24
Відділення історії, наук про Землю, філософії та суспільствознавства	1	12	19	32
Відділення математики, фізико-технічних та інформаційних технологій	1	7	5	13
Всього	5	51	49	105

Списки викладачів наукових відділень додаються (Додаток 1)

План заходів щодо підвищення професійної компетентності педагогічних кадрів на 2024-2025 н.р.

№з/п	Назва заходу	Термін проведення	Місце проведення
1	Всеукраїнський семінар практикум для керівників обласних малих академій наук учнівської молоді	9-11 жовтня	м.Чернівці
2	Обласний семінар (воркшоп) для вчителів ЗЗСО області щодо написання науково-дослідницьких робіт з обдарованими учнями	Листопад	ЧНУ імені Ю.Федьковча
3	Консультації керівників відділень для молодих викладачів щодо якості організації навчання та науково-дослідницької роботи зі слухачами БМАНУМ	Листопад-квітень	Наукові відділення БМАНУМ
4	Розширене засідання Президії БМАНУМ «Про підготовку і проведення II та III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких проектів учнів-членів БМАНУМ у 2024/2025 н. р.»	Грудень	Червона зала ЧНУ імені Ю.Федьковча
5	Участь у всеукраїнських семінарах МАН України для працівників регіональних відділень	Упродовж року	Відповідно до наказів та листів
6	Навчання на курсах підвищення кваліфікації працівниками БМАНУМ у Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді	Жовтень	Відповідно до листа МОН
7	Навчання працівників дослідницько-експериментального відділу «Музей науки»	Упродовж року	БМАНУМ, Київ, змішаний формат

V. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН БМАНУМ З МЕРЕЖЕЮ ГРУП

У 2024/2025 н. р. у Буковинській Малій академії наук учнівської молоді будуть навчатися у **80 групах 1778 слухачів**.

Учні 8 класів займаються у наукових відділеннях медицини (1 група), математики (2 групи), інформаційних технологій (1 група), німецької мови (1 група), англійської мови (1 група). **Всього 6 груп, 139 слухачів.**

Для учнів 9 класів функціонують секції у наукових відділеннях історії (4 групи), наук про Землю (6 груп), біології (3 групи), хімії (3 групи), медицини (1 група), математики (3 групи), інформаційних технологій (1 група), філології (4 групи), фольклористики (1 група). **Всього 26 груп, 571 слухач.**

До основного рівня (10 клас) відносяться секції, які розвивають інтереси слухачів, дають їм знання, практичні уміння та навички у написанні науково-дослідних робіт, задовольняють потреби в професійній орієнтації. Заняття проводяться у відділеннях історії (6 груп), наук про Землю (3 групи), правознавства (2 групи), психології (1 група), хімії та біології (3 групи), математики (3 групи), економіки (1 група), інформаційних технологій (2 групи), фізики (1 група), філології (9 груп), мистецтвознавства (1 група). **Всього 32 групи, 728 слухачів.**

До вищого рівня відносяться секції, які задовольняють інтереси і потреби здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів, слухачів у творчій, науково-дослідницькій роботі, профільній і професійній підготовці. Для слухачів 11 класів проводяться заняття у відділеннях історії (1 група), наук про Землю (1 група), хімії та біології (6 груп), математики (1 група), інженерії та матеріалознавства (1 група), мовознавства (6 груп). **Всього 16 груп, 340 слухачів.**

№	Відділення	Кількість груп/слухачів 8 клас	Кількість груп/слухачів 9 клас	Кількість груп/слухачів 10 клас	Кількість груп/слухачів 11 клас	Всього груп/слухачів на відділенні
1.	Хімії та біології Екології та аграрних наук	1/16	7/172	3/73	6/161	17/422
2.	Наук про Землю Історії Філософії та суспільствознавства	-	10/203	12/293	2/33	24/529

3.	Математики Фізики і астрономії Інженерії та матеріалознавства Економіки Інформаційних технологій	3/74	4/87	7/137	2/25	16/323
4.	Філології Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	2/49	5/109	10/225	6/121	23/504
Всього		6/139	26/571	32/728	16/340	80/1778

Відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 № 433, середня наповнюваність навчальних груп творчих об'єднань становить, як правило, не менше 15 здобувачів позашкільної освіти.

Індивідуальна робота із слухачами організовується відповідно до можливостей, інтересів, нахилів, здібностей з урахуванням їх бажань, віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я.

Наповнюваність окремих груп творчих об'єднань установлюється директором БМАНУМ залежно від профілю, навчальних планів, програм та можливостей освітнього процесу, рівня майстерності здобувачів позашкільної освіти і становить не більше 30 здобувачів позашкільної освіти.

Слухачами БМАНУМ можуть бути учні ЗЗСО області 8-11 класів, студенти професійно-технічних закладів та закладів вищої освіти II рівня акредитації.

Вимоги до слухачів, які можуть почати навчання за обраними навчальними програмами:

- ✓ достатній та високий рівень знань з навчального предмету;
- ✓ підвищений стійкий інтерес до знань в певній галузі;
- ✓ бажання займатись пошуковою та науково-дослідницькою діяльністю;
- ✓ інтерес до написання науково-дослідницької роботи;
- ✓ бажання брати участь у різних інтелектуальних конкурсах.

Обсяг навчального навантаження для слухачів визначається рівнем творчого об'єднання та відображається в навчальних планах і програмах.

	Пропедевтичний (7-8 класи)	Початковий (9 клас)	Основний (10 клас)	Вищий (11 клас)
БМАНУМ	4 год	4 – 6 год	4 – 6 год	4 – 6 год
Філії/ ЗЗСО	4 год	4 – 6 год	4 – 6 год	4 – 6 год
Індивідуальні заняття	30 год	30 год	30 год	30 год

Форми оцінювання досягнень слухачів

У БМАНУМ не здійснюється оцінювання навчальних досягнень слухачів. Під час освітнього процесу практикується проведення проміжних тестових завдань, захист індивідуальних та групових навчально-дослідницьких проєктів.

VI. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Перелік навчальних програм за напрямками та рівнями позашкільної освіти додається (Додаток 2).

VII. УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ТА ЗАХОДАХ У 2024-2025 н. р.

№	Міжнародні та всеукраїнські конференції, освітні проєкти, олімпіади, турніри, конкурси	Термін
1.	Всеукраїнський конкурс молодіжних науково-технічних проєктів «Inventor UA»	Листопад
2.	Всеукраїнський конкурс юних дослідників «Кристали» імені Євгена Гладішевського	Січень
3.	III етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт	Травень
4.	Всеукраїнський інтерактивний конкурс «МАН-Юніор Дослідник»	Травень
5.	Міжнародна учнівська науково-практична конференція «Україна очима молодих»	Травень
6.	Всеукраїнські профільні школи МАНУ	Червень-липень
Заходи, які організовує БМАНУМ		
1.	Онлайн-урочистості з нагоди початку навчального року в БМАНУМ	Жовтень
2.	Конкурс есе до Дня гідності і свободи	Листопад
3.	I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів БМАНУМ, наукових товариств, об'єднань області	Січень
4.	II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів БМАНУМ, наукових товариств, об'єднань області	Лютий
5.	XII обласна науково-практична учнівська конференція «Буковинський край очима юних науковців»	Квітень
6.	Захід присвячений нагородженню переможців та призерів II етапу Всеукраїнського конкурсу - захисту науково-дослідницьких робіт	Квітень
7.	Літня наукова школа «Наукові пікніки»	Червень
8.	Обласна профільна школа для обдарованих учнів «Інтелект Буковини»	Червень

VIII ВИХОВНА РОБОТА У БМАНУМ

Виховний процес здійснюється у відповідності до плану роботи (Додаток 3).

IX. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ БМАНУМ

Пізнавальні компетентності:

- ✓ Всебічний розвиток особистості
- ✓ Формування цілісної системи знань і вмінь
- ✓ Проявлення інтересу до пошукової діяльності
- ✓ Формування науково-дослідницької компетенції
- ✓ Поглиблення знань з навчального предмету

Практичні компетентності:

- ✓ Формування «м'яких навичок»
- ✓ Написання науково-дослідницької роботи
- ✓ Навики застосування знань в нових ситуаціях, підвищення їх дієвості й системності
- ✓ Участь в різноманітних конкурсах, турнірах, проєктах, олімпіадах тощо

Творчі компетентності:

- ✓ Реалізація творчого потенціалу особистості
- ✓ Вміння працювати в команді над створенням наукового продукту

Соціальні компетентності:

- ✓ Самореалізація особистості
- ✓ Правильний вибір професії
- ✓ Участь у роботі наукового учнівського товариства (об'єднання)
- ✓ Організація та участь в соціальних проєктах

X. ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма БМАНУМ розроблена з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку регіону, інтересів слухачів, запитів інших закладів освіти та передбачає освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти. Термін реалізації програми – один навчальний рік.

